

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัย
ขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3

ระยะที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ การคิดสร้างสรรค์ แผนผังความคิด การเรียนแบบร่วมมือ และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง แล้ววิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นกรอบเนื้อหา สำหรับสร้าง
แบบสอบถามสภาพปัจจุบันปัญหา ได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้เรียน และ 3) ด้าน
กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้แบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบ
ความเหมาะสมของเนื้อหา ความชัดเจนทางภาษา และความครอบคลุมของข้อความถามจาก
ผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามไปสอบถามกับประชากร จำนวน 192 คน ระหว่างวันที่ 19
พฤษภาคม 2555 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
ผลปรากฏดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนสอน
เขียนเชิงสร้างสรรค์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 รายด้านและรายข้อ

องค์ประกอบการเรียนการสอน เขียนเชิงสร้างสรรค์	ผลการวิเคราะห์		
	μ	σ	แปลผล
1. ด้านครูผู้สอน			
1. บุคลิกที่สร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน	3.26	0.70	ปานกลาง
2. การจัดบรรยากาศให้จูงใจเพื่อให้เด็กรักการเขียน เชิงสร้างสรรค์ โดยไม่ให้บรรยากาศในการ ทำงานเคร่งเครียด เกินไป	3.00	0.89	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์	4.47	0.69	มาก
4. จัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กเกิดทักษะในการเขียน	3.98	0.80	มาก
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเขียน เชิงสร้างสรรค์	4.66	0.48	มากที่สุด
6. การกระตุ้นผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย แปลกใหม่	3.64	1.08	มาก
7. การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.33	0.72	มาก
8. การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์	4.73	0.44	มากที่สุด
9. การเตรียมสื่อและอุปกรณ์การสอนตามแผน การจัดการเรียนรู้	3.16	0.94	ปานกลาง
10. ความตระหนัก มุ่งมั่นในการสอน	2.59	0.98	ปานกลาง
รวม	3.78	0.25	มาก
2. ด้านผู้เรียน			
11. พัฒนาการทางภาษาของนักเรียน	3.78	0.62	มาก
12. การแสดงออกอย่างอิสระของนักเรียน	3.08	1.05	ปานกลาง
13. การนำเสนอผลงานของนักเรียน	4.10	0.73	มาก

องค์ประกอบการเรียนการสอน เขียนเชิงสร้างสรรค์	ผลการวิเคราะห์		
	μ	Σ	แปลผล
14. ภาษาที่ใช้ของนักเรียน	3.93	0.77	มาก
15. ทักษะการเขียนของนักเรียน	4.36	0.63	มาก
16. ลายมือของนักเรียน	3.56	1.07	มาก
17. พฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน	3.42	0.93	ปานกลาง
18. สภาพครอบครัวของผู้เรียน	3.82	1.34	มาก
19. เชื้อชาติ สัญชาติ ของผู้เรียน	1.74	0.85	น้อย
20. พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	4.50	0.69	มาก
รวม	3.63	0.31	มาก
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
21. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอน	2.86	1.26	ปานกลาง
22. การจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่นๆ	2.70	0.99	ปานกลาง
23. การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.16	1.03	ปานกลาง
24. การใช้สื่อที่จูงใจเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่	3.99	0.66	มาก
25. การใช้คำถามหรือสร้างสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดคำตอบหลายๆ ประการ	4.07	0.82	มาก
26. การสอนเป็นประชาธิปไตย สร้างกฎในการเรียนร่วมกัน	2.45	1.21	น้อย
27. การสอนให้มีสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างกันออกไป	3.67	0.77	มาก
28. การจัดห้องให้สบาย มีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำแบบฝึกหัด	3.30	0.85	ปานกลาง
29. การกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดของตนออกมา	3.41	0.99	ปานกลาง
30. การสอนเน้นความคิดอเนกนัย	4.00	0.81	มาก
รวม	3.36	0.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีปัญหา อยู่ในระดับมาก 16 ข้อ ระดับปานกลาง 10 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ($\mu = 4.73$) ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ($\mu = 4.66$) และพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ($\mu = 4.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เชื้อชาติ สัญชาติ ของผู้เรียน ($\mu = 1.74$)

2. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1 จัดทำร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและข้อมูลพื้นฐานในข้อ 1.1 และจากการ วิเคราะห์และสังเคราะห์ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการ ค้นพบของบรูเนอร์ ทฤษฎีกฎแห่งการฝึกของธอร์นไคค์ แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ แนวคิดแผนผังความคิด ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลเป็นร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิง สร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้องค์ประกอบดังนี้

2.1.1 หลักการและแนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลักการและแนวคิด คือ ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการเรียนรู้โดยการลงมือฝึกปฏิบัติด้วยการเรียนแบบร่วมมือ และแผนผังความคิด ที่สอดคล้องกับบริบทในชีวิตประจำวันและการนำประสบการณ์เดิมของ ตนเองเสริมต่อพัฒนางานเขียน

2.1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

- 1) การเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้
- 2) การเขียนบรรยายภาพ
- 3) การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (จินตนาการของนักเรียน และ

จินตนาการจากภาพ)

2.1.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน แนะนำทักษะในการ

เรียนรู้ร่วมกัน แนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจงวัตถุประสงค์บทเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

- 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูแนะนำเนื้อหา และมอบหมายงานให้แก่ละกลุ่ม
- 3) ขั้นสอน เป็นขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้
  - 3.1) ขั้นการเตรียมเขียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านใบความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนแล้วช่วยกันสรุปสาระที่ได้
  - 3.2) ขั้นการยกร่างข้อเขียน โดยใช้แผนผังความคิด ดังนี้
    - 3.2.1) การเขียนคำสำคัญ
    - 3.2.2) แยกแยะแนวคิดสำคัญและแนวคิดรอง
    - 3.2.3) จัดลำดับให้แนวคิดที่กว้างอยู่บนสุด และแนวคิดรองอยู่ถัดลงมานำแนวคิดที่อยู่ในระดับเดียวกันมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน
    - 3.2.4) การเขียนรายละเอียดของแต่ละกิ่ง
    - 3.2.5) เชื่อมโยงแนวคิดโดยลากเส้น แล้วเขียนคำหรือข้อความเชื่อมระหว่างแนวคิด และตกแต่งเส้นสีให้สวยงาม
    - 3.2.6) นำเนื้อหาข้อความในแต่ละกิ่งที่จัดลำดับความคิดแล้วมาเขียนร่าง
  - 3.3) ขั้นการตรวจสอบผลงาน โดยในกลุ่มให้ตัวแทนอ่านเรื่องที่กลุ่มเขียนให้เพื่อนฟัง แล้วร่วมกันอภิปรายในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหา เพื่อเพิ่มเติมปรับปรุงงานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
  - 3.4) ขั้นการเรียบเรียงและตรวจทาน กลุ่มนักเรียนตรวจทานงานเขียนของตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยปรับแก้ไขคำผิด สำนวนภาษา หรือข้อบกพร่องอื่นๆ
  - 3.5) ขั้นการจัดทำข้อเขียนให้สมบูรณ์ นักเรียนคัดลอกงานเขียนของกลุ่มลงสมุดของแต่ละคนให้สวยงามแล้วส่งครู
- 4) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม
  - 2.1.4 บทบาทครู
  - 2.1.5 บทบาทนักเรียน
  - 2.1.6 บรรยากาศการเรียนรู้

2.1.7 การวัดและประเมินผล

2.2 การประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ความเป็นมาและความสำคัญ			
1.1 ความสำคัญและจำเป็นจริง	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ความสมเหตุสมผล	4.40	0.55	มาก
1.3 การเรียบเรียงและการใช้ภาษา	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนเขียน			
2.1 ความเป็นไปได้ของข้อมูล	4.40	0.55	มาก
2.2 สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญ	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 ความทันสมัยของข้อมูล	4.60	0.55	มากที่สุด
3. แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน			
3.1 ความชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 ความถูกต้องตามหลักวิชา	4.80	0.45	มากที่สุด
4. องค์ประกอบของรูปแบบ			
4.1 ความครบถ้วน สมบูรณ์	4.40	0.55	มาก
4.2 ความถูกต้อง ชัดเจน	4.40	0.55	มาก
4.3 นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้	4.40	0.55	มาก
5. หลักการและแนวคิดของรูปแบบ			
5.1 ความถูกต้องชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
5.2 ความสอดคล้องกับการพัฒนา	4.60	0.55	มากที่สุด
5.3 ความเป็นไปได้	4.60	0.55	มากที่สุด
6. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ			
6.1 ความถูกต้องชัดเจน วัดและประเมินผลได้	4.40	0.55	มาก
6.2 ความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน	4.40	0.55	มาก
6.3 ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนเชิงสร้างสรรค์	4.20	0.45	มาก
7. กระบวนการจัดการเรียนรู้			
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
7.2 ขั้นตอนปฏิบัติได้จริง	4.60	0.55	มากที่สุด
7.3 เหมาะสมกับระดับชั้น	4.80	0.45	มากที่สุด
7.4 เหมาะสมกับเวลาเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
7.5 มีความชัดเจน ไม่สับสนและน่าสนใจ	4.60	0.55	มากที่สุด
8. บทบาทครู			
8.1 ความเหมาะสมกับบทบาทครู	4.60	0.55	มากที่สุด
8.2 สามารถปฏิบัติได้จริง	4.80	0.45	มากที่สุด
8.3 ความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
9. บทบาทนักเรียน			
9.1 สามารถปฏิบัติได้จริง	4.60	0.55	มากที่สุด
9.2 ความเหมาะสมกับบทบาทนักเรียน	4.40	0.55	มาก
9.3 เหมาะสมกับระดับชั้น	4.60	0.55	มากที่สุด
10. บรรยากาศการเรียนรู้			
10.1 ความสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
10.2 ความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ จุดประสงค์ การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
10.3 ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
11. การวัดและประเมินผล			

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
11.1 วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
11.2 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
11.3 วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดในจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
11.4 เกณฑ์ในการประเมินมีความสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.62	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า โดยรวมผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ร่างรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.20 – 4.80 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. โดยภาพรวมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ แล้ว มีความถูกต้องตามหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปลักษณะสำคัญได้ดังนี้

1.1 มีความถูกต้องตามหลักการ แนวคิด คือ หลักการและแนวคิดแผนผังความคิด การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และทฤษฎีการเรียนรู้ เนื่องจากนำหลักการ แนวคิด ดังกล่าวมาใช้ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

1.2 มีความถูกต้องตามกระบวนการเรียนการสอน คือ มีกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นเตรียม ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1.3 มีความถูกต้องตามวิธีการและเทคนิคการเรียนการสอน คือ ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำ

1.4 มีความถูกต้องตามองค์ประกอบของการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิด และการเรียนแบบร่วมมือ คือ องค์ประกอบของรูปแบบจะประกอบด้วยหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนผังความคิด และการเรียนแบบร่วมมือ ครบถ้วน สมบูรณ์

2. โดยภาพรวมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ แล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็น
สอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 มืองค์ประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสม เนื่องจากมืองค์ประกอบ
ละเอียดครบถ้วนไว้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
สำหรับครูได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมต่อไป

2.2 มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3
เพราะเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้หลักการ แนวคิด ทฤษฎีแผนผังความคิด และ
การเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3 โดยภาพรวมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ แล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็น
สอดคล้องกันว่า มีความเป็นไปได้ที่จะนำร่างรูปแบบไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการจัดการเรียน
การสอนของครู และมีประสิทธิผลต่อนักเรียน แต่จะต้องปรับให้มีความเหมาะสมกับขนาด
และบริบทของห้องเรียน

4 โดยภาพรวมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ แล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมบางองค์ประกอบ คือ ควรแยกองค์ประกอบของรูปแบบ ในขั้นสรุปบทเรียนและ
ประเมินผลการทำงานกลุ่ม เป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นสรุปบทเรียน และขั้นประเมินผลการทำงาน

จากนั้น ผู้วิจัยจึงปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ และได้รูปแบบดังนี้

1. หลักการและแนวคิดของรูปแบบ

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ การมีปฏิสัมพันธ์
ทางสังคมโดยการทำงานร่วมกัน การสร้างความเข้าใจในการ
เรียนรู้การปฏิบัติการเขียน ที่สอดคล้องกับบริบทในชีวิต
ประจำวัน และการนำประสบการณ์เดิมของตนเองเสริมต่อพัฒนา
งานเขียน ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ และแผนผังความคิด

ทักษะ
การเขียน
เชิงสร้างสรรค์

รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลักการและแนวคิด คือ ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการเรียนรู้ โดยการลงมือฝึกปฏิบัติด้วยการเรียนแบบร่วมมือ และแผนผังความคิด ที่สอดคล้องกับบริบทในชีวิตประจำวันและการนำประสบการณ์เดิมของตนเองเสริมต่อพัฒนางานเขียน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

- 2.1 การเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้
- 2.2 การเขียนบรรยายภาพ
- 2.3 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (จินตนาการของนัก และจินตนาการจากภาพ)

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน แนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน แนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจงวัตถุประสงค์ที่เรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

3.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูแนะนำเนื้อหาและมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม

3.3 ขั้นสอน เป็นขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ขั้นการเตรียมเขียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านใบความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนแล้วช่วยกันสรุปสาระที่ได้

3.3.2 ขั้นการร่างข้อเขียน โดยใช้แผนผังความคิด ดังนี้

- 1) การเขียนคำสำคัญ
- 2) แยกแยะแนวคิดสำคัญและแนวคิดรอง
- 3) จัดลำดับให้แนวคิดที่กว้างอยู่บนสุด และแนวคิดรองอยู่ถัดลงมา

นำแนวคิดที่อยู่ในระดับเดียวกันมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน

- 4) การเขียนรายละเอียดของแต่ละกิ่ง
- 5) เชื่อมโยงแนวคิดโดยลากเส้น แล้วเขียนคำหรือข้อความเชื่อมระหว่าง

แนวคิด และตกแต่งเส้นสีให้สวยงาม

- 6) นำเนื้อหาข้อความในแต่ละกิ่งที่จัดลำดับความคิดแล้วมาเขียนร่าง

3.3.3 ขั้นการตรวจสอบผลงาน โดยในกลุ่มให้ตัวแทนอ่านเรื่องที่กลุ่มเขียนให้เพื่อนฟัง แล้วร่วมกันอภิปรายในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหา เพื่อเพิ่มเติมปรับปรุงงานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.4 ขั้นการเรียบเรียงและตรวจทาน กลุ่มนักเรียนตรวจทานงานเขียนของตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยปรับแก้ไขคำผิด สำนวนภาษา หรือข้อบกพร่องอื่นๆ

3.3.5 ขั้นการจัดทำข้อเขียนให้สมบูรณ์ นักเรียนคัดลอกงานเขียนของกลุ่มลงสมุดของแต่ละคนให้สวยงามแล้วส่งครู

3.4 ขั้นสรุปบทเรียน

3.5 ขั้นประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ระยะที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ค่าเฉลี่ยคะแนน	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
E_1	46	20240	16772	16.60	82.78
E_2	46	1380	1106	24.04	80.14

จากตารางที่ 9 พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ ร้อยละ 82.78 และผลการประเมินประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ

80/80

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าที (t-test Independent) ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t (two-tailed test)	Sig
กลุ่มทดลอง	46	30	24.04	1.47	22.04	0.00
กลุ่มควบคุม	45	30	16.64	1.72		

*P<.05

จากตารางที่ 10 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เท่ากับ 24.04 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.35 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เท่ากับ 16.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.72 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน
เขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนชอบการแบ่งกลุ่มนักเรียน	4.27	0.68	มาก
2. นักเรียนชอบการเรียนรู้ร่วมกัน	4.05	0.67	มาก
3. นักเรียนชอบระเบียบของกลุ่ม	4.02	0.54	มาก
4. นักเรียนชอบบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม	3.79	0.66	มาก
5. นักเรียนชอบการแจ้งวัตถุประสงค์ก่อนเรียน	4.19	0.39	มาก

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. นักเรียนชอบเนื้อหาในการเรียน	4.33	0.60	มาก
7. นักเรียนชอบการมอบหมายงานให้แก่แต่ละกลุ่ม	4.08	0.69	มาก
8. นักเรียนชอบบุคลิกการสอนของครู	4.03	0.50	มากที่สุด
9. นักเรียนชอบบรรยากาศในการเรียน	4.55	0.50	มาก
10. นักเรียนชอบกิจกรรมการเรียนทุกๆ ชั่วโมง	4.43	0.49	มาก
11. นักเรียนชอบการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย แปลกใหม่	4.12	0.63	มาก
12. นักเรียนชอบการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	4.35	0.48	มาก
13. นักเรียนชอบความตระหนัก มุ่งมั่นในการสอนของครู	4.49	0.62	มาก
14. นักเรียนชอบการทำแผนผังความคิด	4.12	0.53	มาก
15. นักเรียนชอบการสรุปบทเรียน	4.18	0.38	มาก
รวม	4.20	0.12	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 23 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ บุคลิกของครูในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ เชื่อมโยงแนวคิดโดยลากเส้นแล้วเขียนคำหรือข้อความเชื่อมระหว่างแนวคิดและตกแต่งเส้นสีให้สวยงาม ($\bar{X} = 4.51$) และความตระหนัก มุ่งมั่นในการสอนของครู ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแนะนำบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ($\bar{X} = 3.79$)